

# המקום הטוב



## הישרדות: מדע בדיוני

מה זו כבר מגפה קטנה בין חברים כשדמויות במדע הבדיוני שורדות לבד על מאדים, נאבקות בעולמות פוסט-אפוקליפטיים שונים ומשונים ואפילו עומדות בפני פלישות חייזרים תכופות? איזה לקחים יכולות ללמוד הפאנליסטיות שלנו משורדים ושורדות בעולמות הז'אנר?

**עינת סיטרון:** בעלת תואר ראשון בקולנוע וטלוויזיה, עובדת באולפן חדשות, מרצה ותיקה וחברת ועד האגודה למדע בדיוני ולפנטסיה.

**לילי דאי:** חובבת ספרות, קולנוע וטלוויזיה; כותבת מדע בדיוני ופנטסיה. מרצה בכנסים למעלה מעשור.

**נטע טרופ:** גיקית, בעלת תואר ראשון בפסיכולוגיה וחינוך מהאוניברסיטה העברית, ומנהלת התוכן של הכנס.

**מעין שיר:** הייטקיסטית שמבלה את רוב זמנה בפינות חשוכות של האינטרנט.

פאנל | 16:00

## ההזרה של הטראומה -

### ביטויי טראומה בספרות ספקולטיבית

יצירות ספקולטיבית - מדע בדיוני ופנטסיה - מאפשרות להרחיב את גבולות הביטוי, ואת הרעיונות שאפשר להעביר בהן. בממשק שבין הטראומה והיציאה הספקולטיבית נוצרת אפשרות חדשה לבטא את הטראומה כאירוע שחורג מתיאור בגבולות השפה. בהרצאה נדון ביצירה "כולנו ממש בסדר" העוסקת בטראומות על-טבעיות כאמצעי לדבר על טראומות יום-יומיות יותר, ביצירות "בית מטבחיים 5" ו"TimeQuake" של קורט וונגוט כיצירות מכוננות בעיסוק בטראומה ובספר "ילד מלחמה" של לואיז'י.

**דמיאן הופמן:** מהנדס, מרצה וחובב. עוסק בקשרים בין מדע, חברה ומדע בדיוני.

הרצאה | 18:00

### אירוע הסיום

כולנו ממש בסדר. באמת. או לפחות נהיה בסדר בקרוב. באירוע הסיום המסורתי של "מאורות" נדליק נרות ונגלה יחד איך נהיה בסדר. רק אצלנו סודות היקום, החיים וכל השאר מתגלים!

מפגש | המקום הטוב והמקום הרע | 19:00

### כולנו ממש בסודר: השפעות אקלימיות בז'אנר

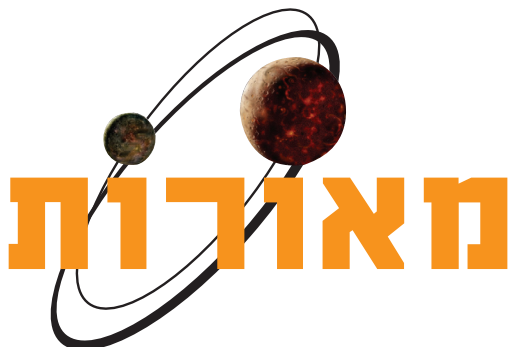
כנס בירושלים בדצמבר נראה אולי כמו בחירה באקלים קיצוני, אבל המדע הבדיוני והפנטסיה לוקחים אותנו למקומות קיצוניים מאלה. החורף התמידי בגת'ן והמדבר חובק העולם של אראקיס משחקים תפקיד משמעותי בעלילה ומשפיעים על הדמויות, ועוד לא דיברנו על האופן בו הז'אנר מתייחס לשינויי האקלים שצפויים לנו כאן בכדור הארץ. בפאנל נעסוק בתנאי אקלים קיצוניים בז'אנר, בהשפעות שלהם ובהתמודדות איתם, ובשאלה מה, אם בכלל, אפשר ללמוד מהם.

**לילי דאי:** חובבת ספרות, קולנוע וטלוויזיה; כותבת מדע בדיוני ופנטסיה. מרצה בכנסים למעלה מעשור.

**דמיאן הופמן:** מהנדס, חובב ומרצה בנושאי מדע בדיוני, מדע וחברה.

**ענבר מאירסון:** מאסטרנטית לארכיאולוגיה וחובבת חתולים מדופלמת.

פאנל | 20:00



## האחרונים מסוגם

מהדוקטור ועד כשף האוויר האחרון דרך סופרמן וחדת-הקרן האחרונה - עם קפיצה לפוסט-אפוקליפסה ועיקוף סביב איש הנצח - המדע הבדיוני והפנטסיה מספרים לא מעט סיפורים של מי שנותרו לבד אחרי אובדן ציוויליזציה, מין, או אפילו עולם שלם. מה קוסם לנו כל-כך בדמויות אחרונות מסוגן? האם זה רק בגלל שהן האחרונות לבני מינן? האם זה תירוץ לשאול מה מיוחד בגיבורה? או שאולי זו אזהרה חמורה בנוגע להתנהלות של האנושות? ומה בעצם המשמעות להיות האחרונה מסוגן - עבור הסיפור ועבור הקהל?

**לילי דאי:** חובבת ספרות, קולנוע וטלוויזיה; כותבת מדע בדיוני ופנטסיה. מרצה בכנסים למעלה מעשור.

הרצאה | 12:00

## בעתיד, כולנו ממש בסדר?

לפעמים נראה שהמדע הבדיוני מתנדנד בין אופטימיות לפסימיות לגבי העתיד. לעתים העתיד נראה ורוד, ולעתים שחור משחור. בהרצאה אנסה לסקור בקצרה (מאוד) איך לאורך השנים השתנתה הגישה של המדע הבדיוני לעתיד, ולדון בסיבות אפשריות לשינויים אלה.

**אהוד מימון:** עורך "היה יהיה" ואתר האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה. מרצה וכותב על מדע בדיוני ופנטסיה.

הרצאה | 13:00

## פילקייט מאורות

מי לא אוהב לשיר שירי חנוכה לאור נרות החג? הצטרפו אלינו לפילקייט חנוכה חמה ומתוקה בה נשיר יחד את שירי החג האהובים עם טוויסט מד"בי ופנטסטי.

**אליה הורן:** מתנדבת בסגל הכנסים מזה שנים רבות, פילקייט חובבת וזייפנית מנוסה.

מפגש | 14:00

## כולנו באמת בסדר, דריל?

הדמויות של דריל גרגורי, שכתב את "כולנו ממש בסדר", הן מורכבות, מרתקות ואף פעם לא באמת לגמרי בסדר. סופרת ועורך ינסו להבין את סוד הקסם של הדמויות שלו, ושל דמויות בדיוניות אחרות שהן לא תמיד בסדר, להבין מה מושך אותנו לקרוא ולכתוב דמויות כאלה.

**אהוד מימון:** עורך "היה יהיה" ואתר האגודה הישראלית למדע בדיוני ולפנטסיה. מרצה וכותב על מדע בדיוני ופנטסיה.

**ד"ר קרן לנדסמן:** מנהלת כנס, סופרת, אמא ורופאה בסדר משתנה.

הרצאה | 15:00

# המקום הרע



## מווווווווווווווווו!!!

כולנו מכירים את הסיפור שחוזר שוב ושוב: נער פוגש נערה, נערה נושכת את הנער, נער הופך ליצור זועם ונרקב, נער ונערה חיים באושר ועושר על דיאטת מוחות עשירה. רק כשנבנסים לעומק הסיפורים הפרטים מתחילים לסתור את עצמם: בגרסה אחת הם נדבקו בנגיף קטלני, באחרת מתברר שטפילים עברו לחיות להם במוח ובגרסאות אחרות הם בכלל מתים שקמו לתחייה. בהרצאה נשמע על כל הדרכים להפוך לזומבי – בעולם האמיתי! נדבר על מחלות וטפילי מוח, וננסה להבין מה עלול לעורר גם בנו חשק עד לטעום קצת חומר אפור.

**רוני קרופניק:** דוקטורנטית למדעי המוח, מלמדת מדע ומדעי המוח לכל הגילאים.

**הרצאה | 12:00**

## שש שיטות להביס טלפתים

אם אתם חוששים שאי פעם תיאלצו להתמודד נגד טלפת – תנחמוניו! טלפתים הם יריבים שכמעט אי אפשר להביס. למזלנו, המדע הבדיוני והפנטסיה נרתמו למשימה במהלך השנים, ופיתחו רעיונות מבריקים להתמודדות עם טלפתים. בהרצאה זו נגלה כמה שיטות בטוחות יותר או פחות לעמוד כנגד טלפתים. האתגר גדול, הסכנה מאיימת – אבל ההנאה מובטחת.

אזרה – עלול להכיל ספוילרים ליצירות הבאות: "כפר הארורים", "ימים משונים", "מסע בין כוכבים: הדור הבא", "השחקנים של טיטאן" מאת פיליפ ק' דיק.

**רון בר-הלל:** מהנדס איש הייטק. חובב מדע בדיוני מילדות.

**הרצאה | 15:00**

## חדשות כוזבות – Fake News

"פייק ניוז" (חדשות כזב) הוא מושג חדש ונדמה שרק עכשיו העולם החל להתעסק בנושא, אך למעשה חדשות הכזב ליוו אותנו מאז שחר ההיסטוריה. בהרצאה נסקור דוגמאות ישנות, דוגמאות חדשות ודוגמאות ספרותיות של "פייק ניוז" ונראה באיזו קלות אפשר להונות אנשים בעזרת ליקוט עובדות סלקטיבי.

**יעל פורמן:** מחברת הספרים "ילדי בית הזכוכית" ו"קרעי עולם". סיפורים שלה התפרסמו בשלל במות. נלחמת בפייק ניוז מאז 2013 ובייחוד מאז פרוץ מגפת הקורונה.

**הרצאה | 13:00**

## המרוץ לפיתוח תרופות נגד נגיפים, ונגיפי קורונה בפרט

ד"ר ניר דריימן הוא וירולוג, פוסט-דוקטורנט באוניברסיטת שיקגו, שם הוא חקר בשלווה ובהנאה את מחזור החיים של וירוס ההרפס, בלי שלאף אחד יהיה אכפת ממה שהוא עושה. עד לפני שנה וחצי...

מאז פרוץ הפנדמיה הוא, ורבים ורבות אחרים, חוקרים את נגיף הסארס-2 ומחפשים תרופות אפשריות לו. בהרצאה זו הוא יסקור בקצרה תרופות אנטי ויראליות, יסביר איך הן עובדות ולמה הן ממש לא אנטיביוטיקה, תוך שימת דגש מיוחד על תרופות קיימות ותרופות שמפותחות כיום נגד נגיפי קורונה.

**ד"ר ניר דריימן:** וירולוג, אבא ובעל. חוקר נגיפים באוניברסיטת שיקגו וממתין בקוצר רוח לסיום הפנדמיה.

**הרצאה | 16:00**

## השרייק הריאליסטי

אי אפשר לחלוק על כך שהשרייק הוא השחקן הכי חזק בפוליטיקה הבין-פלנטרית של היקום שבנה דן סימונס בעולם של "היפריון" והמשכיו. בהרצאה ננתח את תפיסת העולם של השרייק מנקודת מבט ריאליסטית, ונראה איך (ואם) ראיית העולם שלו מתיישבת עם התפיסה הניאו-ריאליסטית של שלושת השחקנים המשמעותיים האחרים בספר – הליבה, המנושלים וההגמוניה.

**עו"ד דיאנה בארון:** עורכת דין ואקטיביסטית. ספרה הראשון, "המתקן", יצא בשנת 2021 בהוצאת פרדס.

**הרצאה | 17:00**

## כשקאובואים טסים לחלל

בסרט המערבון הקלאסי "כרכרת הדואר" נפגשים ארבעה נוסעים: שריף, פושע, זונה ורופא, ובמהלך הנסיעה נאלצים לאחד כוחות כדי להתמודד עם אתגרי הדרך. הסרט יצר למעשה את התבנית "Band of Misfits" שהשפיעה על יצירות מדע בדיוני ופנטסיה שזכו למעמד של קאלט כמו פירפליי, פארסקייפ וקאובוי ביבופ. נחקור למה הסיפור של משפחה נבחרת המורכבת מטיפוסים שונים מאוד זה מזה שנאלצים להסתדר כל כך האובה ומה אפשר ללמוד מהמעבר שלה מהמערבון לז'אנר ספקולטיבי.

**ציפי פישר:** חובבת פנטסיה ומדע בדיוני ותיקה, הרצאה בעבר במאורות, עולמות, בדיון ואייקון.

**הרצאה | 18:00**

## המדע הבדיוני של אלתרמן

הוא ידוע כאחד המשוררים העבריים הגדולים בהיסטוריה; הוא חיבר את "כוכבים בחוץ" ואת "הטור השביעי"; והוא היה מד"ביסט. לא הרבה יודעים, אך נתן אלתרמן קרא וכתב מדע בדיוני. בהרצאה נבחן יסודות של מדע בדיוני ופנטסיה ביצירתו, ובפרט את המחזה העתידי שכתב, "משפט פיתגורס": את הרעיונות המרכזיים המובעים בו, את מקומו בתוך הז'אנר הכללי ואת דמיונו ליצירות מדע בדיוני אחרות.

אזרה: יכיל ספוילרים ל"משפט פיתגורס".

**גל כהן:** בעל תואר ראשון בתקשורת וספרות עברית ותואר שני בתקשורת המאוניברסיטה העברית. משורר.

